

Vechtende Jongerenⁱ

Kors Perdijk¹, Lisa Khoemblal-Malaihollo¹, Marleen Pegge² & Judith Rijnbende¹

¹ *Lectoraat Opvoeden voor de Toekomst, Fontys Hogeschool Pedagogiek, 's Hertogenbosch, Nederland*

² *Lectoraat Sportpedagogiek, Hogeschool Windesheim, Zwolle, Nederland*

Emailadressen: k.perdijk@fontys.nl; l.malaihollo@fontys.nl; m.pegge@windesheim.nl; j.rijnbende@fontys.nl

Keywords: kickboksen, veerkracht, pedagogische relatie

Inleiding

Met de live-uitzending van de wedstrijd tussen Badr Hari en Rico Verhoeven in december 2019, die 3,5 miljoen kijkers trok, werd duidelijk hoe populair kickboksen inmiddels is. Deze populariteit is ook zeker terug te zien onder jongeren. Veel kinderen en jongeren willen de nieuwe Badr of Rico worden en pakken de handschoenen op. Het beoefenen van vechtsporten wordt zowel in verband gebracht met positieve als met negatieve effecten (zie Gubbels, van der Stouwe, Spruit, & Stams, 2016). De effecten zijn afhankelijk van de context. Wij onderzoeken onder welke condities kickboksen bijdraagt aan het ontwikkelen van veerkracht bij jongeren.

Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is om te achterhalen welke ervaringen tijdens het kickboksen deelnemende jongeren veerkrachtiger maken. Een belangrijke vraag daarbij is ook: wat is rol van de trainer/jongerenwerker bij het bieden van die ervaringen? De verzamelde kennis gebruiken we om coaches en jeugdprofessionals te trainen om kickboksen in te zetten als pedagogisch middel om gezond opgroeien te bevorderen.

Methode

We volgen op vier locaties twintig jongeren (15-20 jaar) een jaar lang. Deelnemende jongeren worden onder andere geselecteerd op het feit dat ze op één of meerdere levensgebieden in gevecht zijn met zichzelf of hun omgeving. Deze tachtig jongeren worden twee keer geïnterviewd. Daarnaast wordt er twee keer een kwantitatieve veerkrachtmeting uitgevoerd en wordt er gedurende het hele jaar (participatief)

geobserveerd. De coaches en jongerenwerkers worden halverwege de onderzoeksperiode geïnterviewd over hun werkwijze. Voor de dag van het sportonderzoek kijken we specifiek naar de verschillen en overeenkomsten in visie en handelen tussen Free2Move in Zwolle (ZW) en Fight2Create in Den Bosch (DB).

Resultaten

Zowel Free2Move (DB) als Fight2create (ZW) gebruiken kickboksen als pedagogisch middel en zijn ingebed in het jongerenwerk. Wat ze ook delen is dat ze gesitueerd zijn in een wijk met uitdagingen. Beide programma's hebben hetzelfde doel: werken aan de dromen en ambities van jongeren. Hoe kickboksen bij het bereiken van dat doel wordt ingezet, verschilt. Kickboksen vraagt om het fysiek sturen van beweging, doseren, incasseren en meebewegen in elkaars ritme en in elkaars persoonlijke ruimte. Dit intieme contact kan helpen een pedagogische relatie op te bouwen. Bij Free2Move (ZW) kan er gebokst worden, maar er zijn geen trainingen. Daarnaast kun je bij Free2Move ook fitnesssen en FIFA spelen. Wanneer jongeren eenmaal binnen zijn, wordt deze mogelijkheid benut om met ze in gesprek te raken. Bij Fight2Create (DB) wordt wel getraind. Het is volgens de jongerenwerker uit Den Bosch hierbij belangrijk om de gedragsregels van de sport om te zetten naar het dagelijks leven van de jongeren. Bijvoorbeeld: bij tegenslag doorzetten.

In Zwolle is kickboksen een middel om een bepaald soort jongeren in het jongerencentrum te krijgen, die anders niet zo snel bereikt worden. In Den Bosch wordt kickboksen gezien als middel om tot gedragsverandering te komen. Beide programma's hebben impact op jongeren en gebruiken daarvoor hun pedagogische relatie met de jongeren als voornaamste middel.

Conclusie & Implicaties

Het vergelijken van Free2Move en Fight2Create geeft de mogelijkheid om te onderzoeken welke pedagogische waarde er schuilt in de sport zelf. Maakt het jongeren veerkrachtiger? De mogelijkheid de ander pijn te doen, vraagt om een enorme pedagogische verantwoordelijkheid van de jongerenwerker. Maar die nabijheid en intimiteit van de vechtsport geeft ook kansen om een sterke pedagogische relatie te ontwikkelen. Uiteindelijk is het toch die relatie die zorgt voor gedragsverandering. Kickboksen kan een rol spelen bij het ontstaan van die relatie en het ontwikkelen van veerkracht. Het kan daarbij gebruikt worden als lokmiddel (Free2Move, ZW) en als ervaringsmiddel (Fight2Create, DB).

Referentie

Gubbels, J., van der Stouwe, T., Spruit, A., & Stams, G. J. J. (2016). Martial arts participation and externalizing behavior in juveniles: A meta-analytic review. *Aggression and violent behavior*, 28, 73-81.

ⁱ Dit onderzoek is mede gefinancierd door Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA, onderdeel van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Bij het project zijn naast Fontys de volgende partners betrokken: Hogeschool Utrecht, Hogeschool Windesheim, de Vrije Universiteit, Slimani Gym, El Otmani Gym, Fighting Talents, Travers Welzijn, Farent, NIVM en Kenniscentrum Sport en Bewegen.

